

NASJONALT KVALIFIKASJONSRAMMEVERK FOR LIVSLANG LÆRING (nkr) – HØRING

Uttalelse fra Høgskolen i Hedmark

I. Generelle merknader

Høgskolen i Hedmark finner det anbefalelsesverdig at den prinsipielle tankegang fra det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket gjøres gjeldende for et livslangt læringsløp. Vi finner det også riktig at det er læringsutbyttet som avgjør nivåinnplassering, ikke utdanningens lengde isolert. Imidlertid vil vi likevel mene at dette ikke må forstyrre prinsippet om at det bør være klare forskjeller mellom nivåene. Oppsplittingen i en rekke delnivåer viser de strukturelle problemer som oppstår når et rammeverk laget for ett formål skal tilpasses utdanninger som bryter med progresjonstanken som ligger i syklustankegangen (BA-MA-PhD). At man skjøter på grunnskolen og videregående skole bryter for så vidt ikke denne logikken. De strukturelle utfordringer oppstår når man har en kombinasjon av sidelengs og oppoverorientert bevegelse (fagskolene). Opprinnelig rammeverk legger til grunn en tradisjonell akademisk orientering ved at det stilles krav til læringsutbytte på disse nivåene. Slik det nå framstår i forslaget, legger fagskolen seg mellom VGS og høyskole/universitet, mens på den annen side en person kan gå fra VGS til høyskole/universitet. Slik kommer progresjonen til uttrykk. Vi tror derfor at NKR viser et kvalifikasjonsrammeverk som ikke er helt konsistent og som ikke samsvarer med de utdanningsløp som finnes i Norge.

II. NKR-dokumentet

a. Antall nivåer og prinsipper for innplassering

Vi finner forslaget om 7 nivåer anvendelig, men vil stille spørsmålsteget ved at det skilles mellom nivå 2 og nivå 3. Disse bør sammenholdes ved at de neppe kan tenkes uten krav som må oppfylles for å få generell studiekompetanse (GENS). I forlengelsen av dette vil vi stille spørsmålsteget ved oppsplittingen mellom 3A og 3B i vedlegg 3 (læringsutbyttebeskrivelser og nivåbeskrivelser). Dersom man ønsker å opprettholde dette skillet, bør nivå 2 tas ut.

Vi har de samme betenkeligheter knyttet til oppsplittingen av nivå 4 og 5 i to underliggende nivåer, ikke minst gjelder dette nivå 5. Her er normalopptakskravet GENS, så hvorfor det er aktuelt med et delnivå som omfatter del av bachelornivået, er vanskelig å forstå. Vi tror dette bidrar til å skape uoversiktlig.

b. Innplassering av delkvalifikasjoner

Oversikten på s. 23 f. viser de problemer som er knyttet til nivåinndelingen ved at et skjema som i utgangspunktet er tilpasset 3+ 2 –modellen (BA + MA), skal tilpasses utdanninger som ikke passer inn, eksempelvis de nye fireårige grunnskolelærerutdanningene. Dette kompliserer beskrivelsen av

læringsutbyttebeskrivelsene ved at disse skal relateres til nivå og progresjon, jf. BA-studiet. Hva tenker man om det fjerde året her med tanke på denne systematikken? Et fjerde år behøver ikke nødvendigvis innebære en fordypning, men en breddeorientering som i prinsippet ikke går utover BA-nivået. Dette er uklart slik det nå synes.

c. Grunnkompetanse

Dette begrepet bør være forbeholdt nivå 1 (10-årig grunnskole).

III. Læringsutbyttebeskrivelser

a. Progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene

Vi synes det er en grei progresjon og sammenheng, men stiller spørsmålstegn ved oppsplittingen i en rekke delnivåer. Dette synes å være i konflikt med hva man skriver s. 16 i NKR-dokumentet (hindre inflasjon i antall nivåer og for høy innplassering). Oppsplittingen viser at hovedtanken bak kvalifikasjonsrammeverket er tilpasset en bestemt tenkning og derfor ikke fanger opp de særnorske variantene. Fagskolene er et eksempel på dette. Burde man vurdert å ha en egen ”søyle” for de mer yrkesrettede utdanninger som ikke er knyttet til eventuelle krav om GENS? I forlengelsen av dette er det også noe merkelig å oppleve en oppsplitting av BA-nivået – dette synes å stå i motsetning til den helhetlige og konsistente tenkning man tilstreber i beskrivelsen av læringsutbyttet på dette nivået.

b. Fullført og bestått videregående opplæring – ett eller to sett av læringsutbyttebeskrivelser

Vi mener at det må være tilstrekkelig med ett sett beskrivelser her (se ovenfor) da VGS skal oppfattes som ett nivå – hva skal dette nivået lede fram til av læringsutbytte?

c. Fagskolenivået

Fagskolens plassering viser de strukturelle problemer som oppstår når et rammeverk som er laget for et annet formål skal tilpasses helt andre former for utdanninger.